

**Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ
(Development Assistance Committee/DAC)**

και

**Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια
(Official Development Assistance/ODA)**

22 Απριλίου 2024

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ζ3 Διεύθυνση Πολιτικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας

(Γιώργος Ψυχογιός - Γραμματέας ΟΕΥ Β')

DAC ΟΟΣΑ

- Στην Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας (Development Assistance Committee/DAC) του ΟΟΣΑ συμμετέχουν 32 μέλη (31 κράτη και η ΕΕ), τα οποία αποτελούν τους μεγαλύτερους παραδοσιακούς δωρητές αναπτυξιακής βοήθειας του κόσμου. Η Ελλάδα είναι μέλος της DAC από το 1999.
- Η Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια/ΚΑΒ (*Official Development Assistance/ODA*), η οποία αποτελεί το βασικό μέτρο που χρησιμοποιείται διεθνώς για την καταγραφή και την αξιολόγηση της βοήθειας, ορίζεται βάσει κανόνων της DAC.
- Όλα τα μέλη της DAC υποβάλλονται σε τακτικές (κάθε 5 με 6 χρόνια) *Επιθεωρήσεις (Peer Reviews)* του συνολικού συστήματος και των πολιτικών αναπτυξιακής συνεργασίας τους, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας.

Επιθεωρήσεις (Peer Reviews)

- Η Ελλάδα, υποβλήθηκε στην 4η Επιθεώρηση του συστήματος αναπτυξιακής συνεργασίας της, από κλιμάκιο αξιολογητών (Αυστρία, Τσεχία και μέλη Γραμματεία DAC) κατά την περίοδο Απριλίου-Νοεμβρίου 2018. Οι προηγούμενες είχαν διεξαχθεί τα έτη 2002, 2006, 2011. Η επόμενη αναμένεται να γίνει το 2026.
- Τον Νοέμβριο του 2022 πραγματοποιήθηκε η ενδιάμεση αξιολόγηση (mid-term review) της χώρας.
- Σκοπός της Ενδιάμεσης Επιθεώρησης ήταν η εξέταση της προόδου της χώρας ως προς την υλοποίηση των Συστάσεων της 4ης Επιθεώρησης (Peer Review).
- Η Ελλάδα, συμμετείχε, ως αξιολογητής, στην 1^η Επιθεώρηση του συστήματος αναπτυξιακής συνεργασίας της Ουγγαρίας (2022) και θα συμμετάσχει στην 2^η Επιθεώρηση της Σλοβακίας (2025).

Διαδικασία Επιθεώρησης

Η Επιθεώρηση εστιάζει, μεταξύ άλλων, στα εξής:

- Αναπτυξιακή χρηματοδότηση (εκπλήρωση διεθνών και εθνικών δεσμεύσεων σχετικά με τον όγκο και την κατανομή της ΚΑΒ και λοιπές χρηματοδοτικές προσπάθειες προς επίτευξη της Ατζέντας 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη).
- Καταλληλόλητα οργανωτικής δομής, συστημάτων διοίκησης και σχετικών δυνατοτήτων.
- Μηχανισμοί παροχής βοήθειας και ενδεχόμενη διαμόρφωση εταιρικών σχέσεων (partnerships), σύμφωνα με τις αρχές της αποτελεσματικής αναπτυξιακής συνεργασίας.
- Ανθρωπιστική βοήθεια (προσπάθειες για ελαχιστοποίηση αντίκτυπου κρίσεων, διάσωση ζωών, ανακούφιση πληγέντων από καταστροφές κ.ά.).

4^η Επιθεώρηση Ελλάδας- Συστάσεις

Συστάσεις Επιθεώρησης 2018 για την Ελλάδα:

- Ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου
- Προγραμματισμός μέσω εκπόνησης Τετραετούς Προγράμματος
- Επανεκκίνηση διμερών προγραμμάτων με γεωγραφική στόχευση
- Σύγκληση Διυπουργικής Επιτροπής Συντονισμού
- Αξιοποίηση των πολιτικών και χρηματοδοτικών εργαλείων της ΕΕ
- Στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό (εμπειρογνώμονες)
- Στρατηγική για υποτροφίες
- Αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ιδιωτικού τομέα

Ενδιάμεση Επιθεώρηση (Mid-Term Review)

Αναδείχθηκε η πρόοδος που έχει επιτευχθεί ως προς τις Συστάσεις της 4ης Επιθεώρησης (Peer Review):

- Νέο θεσμικό πλαίσιο αναπτυξιακής συνεργασίας
- Διμερές πρόγραμμα αναπτυξιακής συνεργασίας
- Άμεση ανταπόκριση σε αιτήματα ανθρωπιστικής βοήθειας
- Διακυβερνητική προσέγγιση (whole of government approach)
- Πρόταση για σύσταση της “Hellenic Aid Agency”

Κύριες εντυπώσεις (key impressions):

- Ικανοποίηση για την δέσμευση στην αναπτυξιακή συνεργασία
- Ικανοποίηση για την ενίσχυση της διυπουργικής συνεργασίας
- Σύσταση για ενδυνάμωση των μηχανισμών της αξιολόγησης
- Σύσταση για επικέντρωση της χώρας σε τομείς ανθρωπιστικής βοήθειας όπου διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα

Ορισμός Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας

- **Κρατική (Official)** διότι παρέχεται από επίσημες υπηρεσίες ή από τους αντίστοιχους εκτελεστικούς οργανισμούς
- **Αναπτυξιακή (Development)** διότι έχει στόχο την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και της ευημερίας των αναπτυσσόμενων χωρών
- **Βοήθεια (Assistance)** διότι παρέχεται με ευνοϊκούς όρους με τη μορφή επιχορηγήσεων και δανείων

Κατευθύνεται προς:

- αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες ανήκουν στον κατάλογο των δικαιούχων χωρών (DAC List of ODA Recipients) και διαιρούνται σε 4 κατηγορίες βάσει του κατά κεφαλήν εισοδήματός τους
- πολυμερείς οργανισμούς αναπτυξιακής συνεργασίας, οι οποίοι ανήκουν στον αντίστοιχο κατάλογο επιλέξιμων οργανισμών (List of ODA-eligible international organisations)

Κριτήρια επιλεξιμότητας δαπανών

- Προκειμένου μία δράση να καταγραφεί ως Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια θα πρέπει ο πρωταρχικός στόχος της να είναι αναπτυξιακός και όχι μόνο να έχει κάποιο θετικό αναπτυξιακό αντίκτυπο
- Η αναπτυξιακή συνεργασία δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως μέσο για την προώθηση συμφερόντων των δωρητριών χωρών
- Δαπάνες υπέρ προσφύγων εντός επικρατείας (in-donor refugee cost): Είναι επιλέξιμο το κόστος υποδοχής προσφύγων και αιτούντων άσυλο, κατά τη διάρκεια των 12 πρώτων μηνών της διαμονής τους, για την προσωρινή στέγαση και διατροφή τους
 - (Τα ποσά που δαπανώνται για την προώθηση της ένταξης των προσφύγων στην οικονομία της χώρας δεν είναι επιλέξιμα)

Διμερής και πολυμερής βοήθεια

- Η **διμερής** βοήθεια παρέχεται απευθείας από μια δωρήτρια χώρα σε μια αναπτυσσόμενη χώρα, με τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων με ευνοϊκούς όρους και τεχνικής βοήθειας
- Η **πολυμερής** βοήθεια παρέχεται μέσω διεθνών οργανισμών και άλλων θεσμών, οι οποίοι διανέμουν τις εισφορές που καταβάλλουν οι δωρήτριες χώρες σε αναπτυξιακές δράσεις σε αναπτυσσόμενες χώρες
- Παραδείγματα πολυμερών οργανισμών και θεσμών:
 - (α) προγράμματα και ταμεία των Ηνωμένων Εθνών (π.χ. UNDP, UNICEF)
 - (β) ο όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας (IDA, IBRD)
 - (γ) τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (η ΕΕ αποτελεί μέλος της DAC)
 - (δ) οι περιφερειακές αναπτυξιακές τράπεζες (π.χ. AfDB, ADB, IDB)
 - (ε) άλλοι διεθνείς οργανισμοί (π.χ. IFAD, GAVI)

Στόχοι και μεγαλύτεροι δωρητές

- Σύμφωνα με Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης Ηνωμένων Εθνών (A/RES/2626(XXV)/24.10/1970), στόχος κάθε ανεπτυγμένης χώρας είναι να παρέχει το 0,70% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματός (ΑΕΕ) της σε Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια
- Το 2022, πέντε χώρες μέλη της DAC/ΟΟΣΑ πέτυχαν ή υπερέβησαν τον στόχο: Λουξεμβούργο (1,00%), Σουηδία (0,90%), Νορβηγία (0,86%), Γερμανία(0,83%) και Δανία (0,70%)
- Ο μέσος όρος των χωρών της DAC/ΟΟΣΑ ήταν 0,37%
- Οι χώρες με τις μεγαλύτερες συνεισφορές (σε δολ. ΗΠΑ) ήταν: ΗΠΑ (55,3 δισ.), Γερμανία (35,0 δισ.), Ιαπωνία (17,5 δισ.), Γαλλία (15,9 δισ.) και Ηνωμένο Βασίλειο (15,7 δισ.)
- Το 75% της συνολικής ΚΑΒ προήλθε από τα κράτη-μέλη της ομάδας των G7 και το 45% από τα κράτη-μέλη της ΕΕ.

Προσωρινά στοιχεία 2023

- Το 2023, πέντε χώρες μέλη της DAC/ΟΟΣΑ υπερέβησαν τον στόχο του 0,70%: η Νορβηγία (1,09%), το Λουξεμβούργο (0,99%), η Σουηδία (0,91%), η Γερμανία (0,79%) και η Δανία (0,74%).
- Ο μέσος όρος των χωρών της DAC/ΟΟΣΑ ήταν 0,37%
- Οι ΗΠΑ (66,0 δισ. δολ. ΗΠΑ) εξακολούθησαν να είναι ο μεγαλύτερος δωρητής και ακολούθησαν η Γερμανία (36,7 δισ. δολ. ΗΠΑ), η Ιαπωνία (19,6 δισ. δολ. ΗΠΑ), το Ηνωμένο Βασίλειο (19,1 δισ. δολ. ΗΠΑ) και η Γαλλία (15,4 δισ. δολ. ΗΠΑ).
- Το 76% της συνολικής ΚΑΒ προήλθε από τα κράτη-μέλη της ομάδας των G7 και το 42% από τα κράτη-μέλη της ΕΕ.

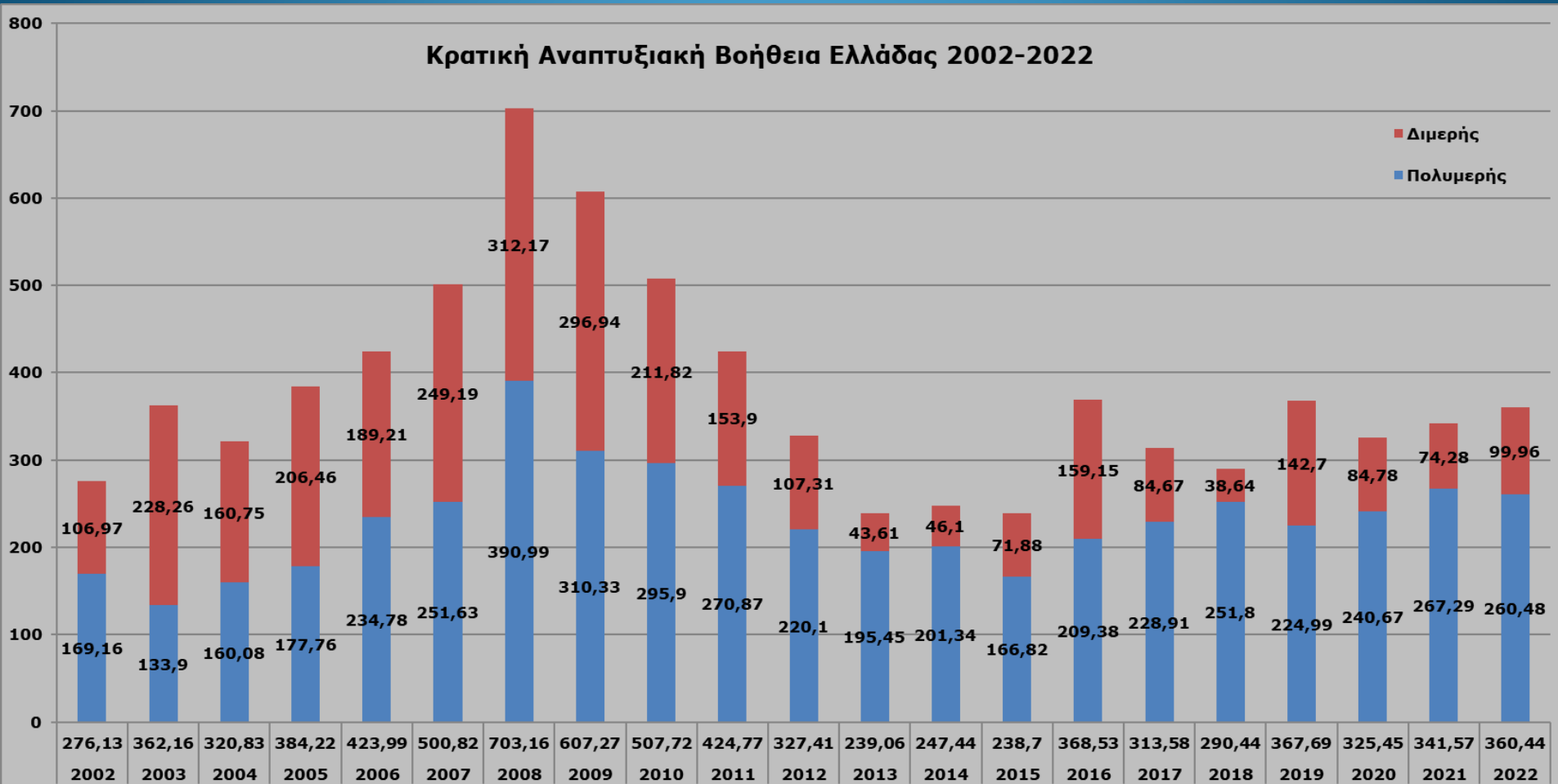
Ευρωπαϊκή Ένωση

- Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ παρείχαν το 2023 αναπτυξιακή βοήθεια ύψους 26,9 δισ. δολ. ΗΠΑ
- Αύξηση 10% (σε πραγματικές τιμές) σε σχέση με το 2022, λόγω της στήριξης προς την Ουκρανία, κυρίως με τη μορφή δανεισμού με ευνοϊκούς όρους
- Συγκεκριμένα, παρείχαν 20,5 δισ. δολ. ΗΠΑ στην Ουκρανία, εκ των οποίων τα 443 εκ. δολ. ΗΠΑ ως ανθρωπιστική βοήθεια
- Η συνολική βοήθεια των 21 κ-μ της ΕΕ, που είναι μέλη της DAC ανήλθε σε 92,9 δισ. δολ. ΗΠΑ (0,52% του συνδυασμένου ΑΕΕ τους) σημειώνοντας μείωση κατά 7,7% (σε πραγματικές τιμές) σε σύγκριση με το 2022

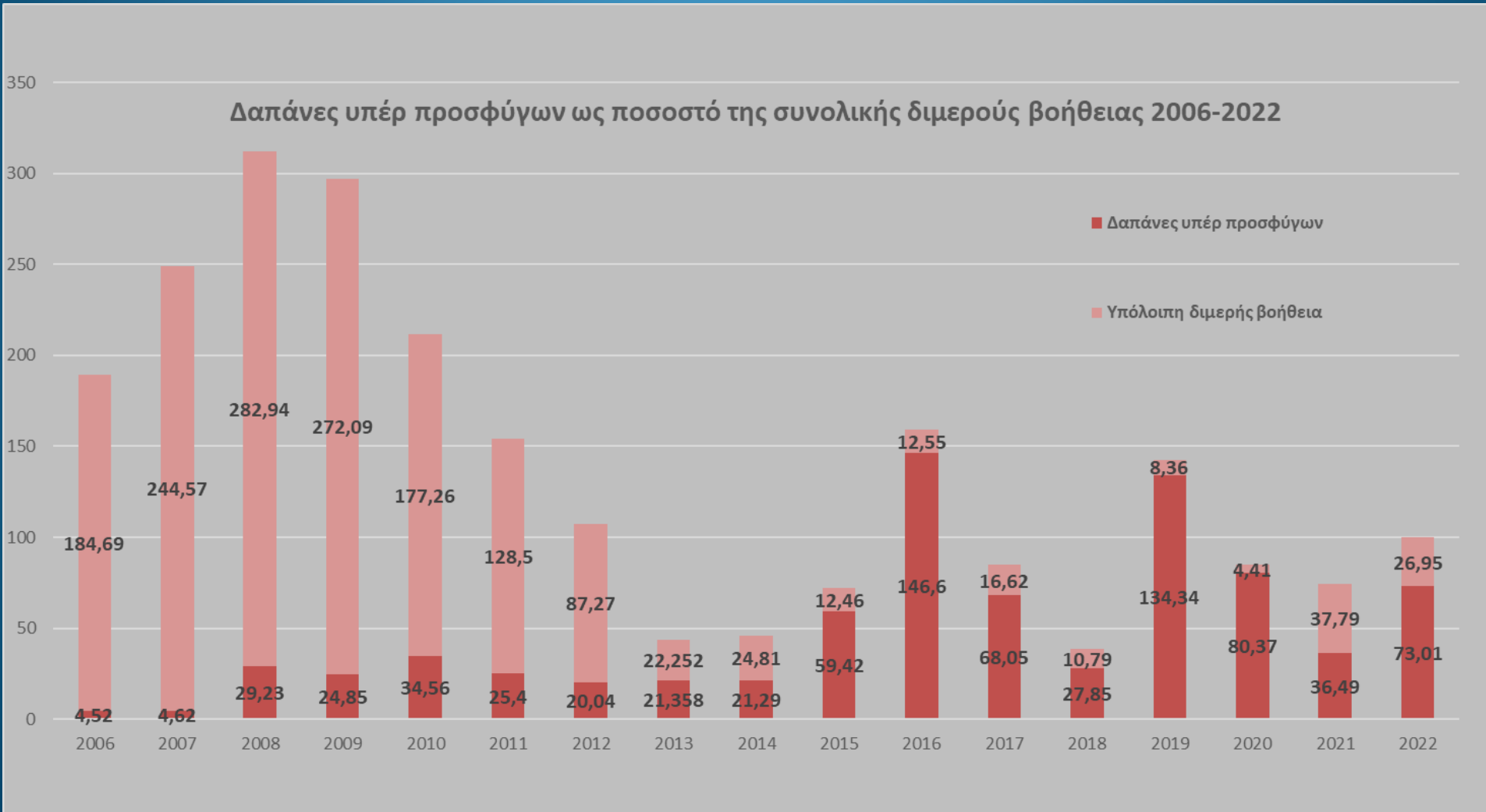
Προσωρινά στοιχεία Ελλάδας 2023

- Η Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια (ΚΑΒ) της Ελλάδας το έτος 2023 ανήλθε στα 325,31 εκ. δολ. ΗΠΑ, ποσό που αντιστοιχεί στο 0,14% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματός (ΑΕΕ) της.
- Η διμερής βοήθεια ανήλθε στο ποσό των 3,96 εκ. δολ. ΗΠΑ και η πολυμερής βοήθεια ανήλθε στο ποσό των 321,35 εκ. δολ. ΗΠΑ.
- Η συνολική ΚΑΒ του 2023, σε σχέση με το 2022, σημείωσε μείωση κατά 16,9% (σε πραγματικές τιμές).
- Η Ελλάδα με ποσοστό 0,14% βρίσκεται στην τελευταία θέση μεταξύ των μελών της DAC/ΟΟΣΑ, μαζί με την Σλοβακία
- Η σημαντική μείωση του ποσοστού οφείλεται εν μέρει και στην αύξηση του ΑΕΕ της χώρας κατά σχεδόν 10%

Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια Ελλάδα (Διμερής και Πολυμερής) 2002-2022

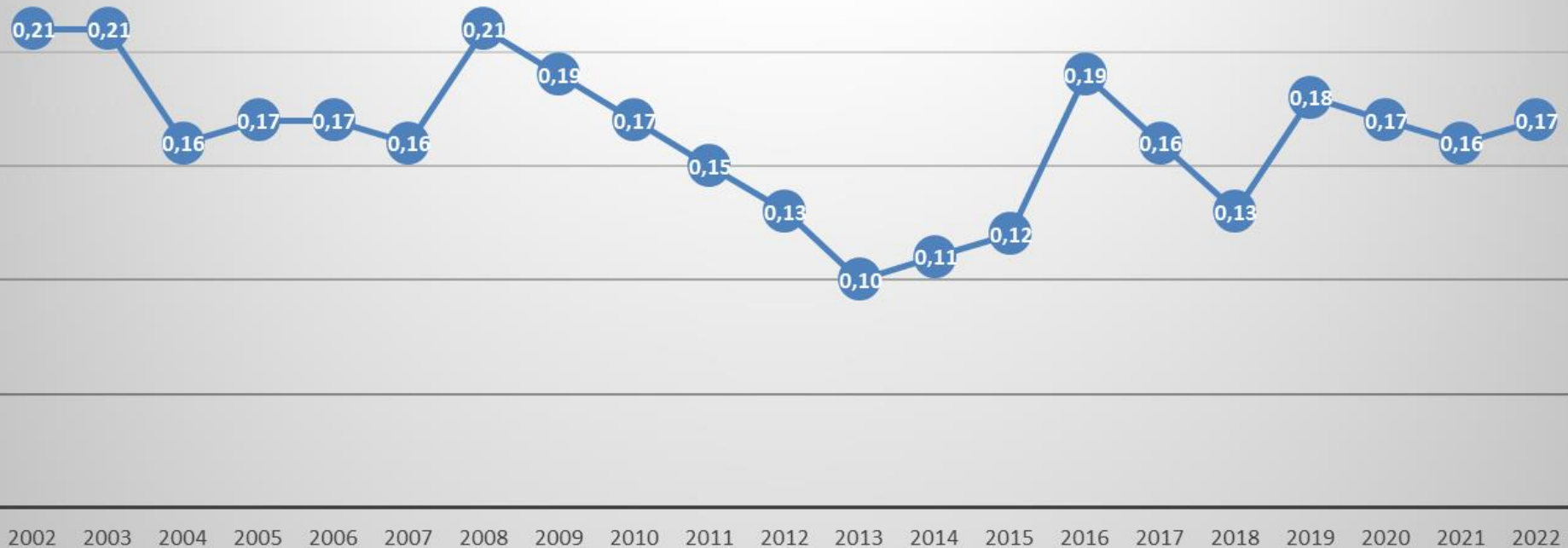

Δαπάνες υπέρ προσφύγων εντός επικρατείας ως ποσοστό της διμερούς βοήθειας

Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος

Ποσοστό ΟΔΑ/ΓΝΙ 2002-2022

Εστίαση της πολυμερούς βοήθειας

- Η εστίαση της χρηματοδότησης σε πολυμερείς οργανισμούς αποτελεί συνήθη επιλογή των περισσότερων μικρότερων κρατών μελών της ΕΕ, με το μεγαλύτερο ποσοστό των συνεισφορών να κατευθύνονται προς τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.
- Σύμφωνα με Έκθεση του ΟΟΣΑ για την πολυμερή συνεργασία “Multilateral Development Finance Towards A New Pact on Multilateralism to Achieve the 2030 Agenda Together” (2018), η Ελλάδα κατέχει την 1η θέση ανάμεσα στα κράτη-μέλη του ΟΟΣΑ, ως προς τον προσανατολισμό («highly polarized») της πολυμερούς βοήθειας προς την ΕΕ, με ποσοστό 91%
- Ακολουθούν η Σλοβακία (88%), η Τσεχία (84%), η Πορτογαλία (83%), η Ουγγαρία (81%), η Πολωνία (78%) και η Ισπανία (67%).
- Οι συνεισφορές σε πολυμερείς οργανισμούς καταβάλλονται αυτόνομα από τα αρμόδια Υπουργεία, τα οποία και επιλέγουν τους οργανισμούς και αποφασίζουν για τυχόν εθελοντικές συνεισφορές.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ
Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	-United Nations Industrial Development Organization/UNIDO -World Trade Organization/WTO -Black Sea Trade and Development Bank/BSTDB, -World Intellectual Property Organization/WIPO -Organisation for Economic Cooperation and Development/OECD -International Bank for Reconstruction and Development/IBRD -International Development Association/IDA
Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	-International Telecommunication Union/ITU -Universal Post Union/UPU
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	-World Meteorological Organization/WMO
Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	-United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization/UNESCO
Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	-International Labour Organization/ILO
Υπουργείο Εξωτερικών	-Organization of the Black Sea Economic Cooperation/ BSEC -Organisation Internationale de la Francophonie/OIF -Council of Europe Development Bank/CEB -Council of Europe/CoE -Organization for Security and Cooperation in Europe/OSCE

Υπουργείο Οικονομικών	-European Commission/EC, -European Development Fund/EDF
Υπουργείο Υγείας	-World Health Organization/WHO
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	-World Intellectual Property Organization/WIPO -United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization/UNESCO -Council of Europe- Contribution to the enlarged Partial Agreement on Sport/EPAS -Council of Europe- Contribution to the Enlarged Partial Agreement for the Cultural Routes
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	-EU Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law/IMPEL -United Nations Environment Programme/UNEP -United Nations Economic Commission for Europe/UNECE -United Nations Framework Convention on Climate Change/UNFCCC -International Renewable Energy Agency/IRENA
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	-Food and Agriculture Organization/FAO -International Centre for Advanced Mediterranean Agronomic Studies/CIHEAM -European and Mediterranean Plant Protection Organization/EMPPO - Organisation for Economic Cooperation and Development/OECD -The International Cotton Advisory Committee/ICAC
Υπουργείο Τουρισμού	-World Tourism Organization/UNWTO

Στατιστικά στοιχεία αναπτυξιακής βοήθειας

- Τα στατιστικά στοιχεία για την αναπτυξιακή βοήθεια βρίσκονται αναλυτικά καταγεγραμμένα στην ιστοσελίδα του ΟΟΣΑ <https://stats.oecd.org/> στην κατηγορία “Development”
- Τα στατιστικά στοιχεία της DAC προέρχονται από:
 - 32 μέλη της DAC, 19 κράτη μη μέλη της DAC,
 - 26 ιδιωτικά ιδρύματα, 38 πολυμερείς οργανισμούς
- Προσφέρουν: καλύτερη συνολική εικόνα της βοήθειας, συγκρισιμότητα, αξιοπιστία, λογοδοσία, διαφάνεια
- Για όλα τα στοιχεία υπάρχει ταξινόμηση ανά: τίτλο, σκοπό, τομέα, τύπο βοήθειας, οδό χρηματοδότησης, χρηματοδοτικό όργανο και Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης στον οποίο αντιστοιχεί.
- Ελέγχεται η πληρότητα, η σωστή κωδικοποίηση ανά πεδίο, καθώς και η συνοχή μεταξύ των διαφορετικών πεδίων

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ζ3 Διεύθυνση Πολιτικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας

